

توسعه شبکه ملی آمار با رعایت محرمانگی و حفظ
امنیت داده ها و اطلاعات با بهره گیری از فناوری های
نوین اطلاعات و ارتباطات

چشم انداز نظام آماری کشور

نظامی یکپارچه، مورد اعتماد عموم مردم و
متخصصان، تامین کننده آمارهای رسمی با کیفیت در
بستر فناوری های مدرن و سرآمد در آسیا

«تأمین، توسعه و استقرار زیر ساخت‌های فناوری در راستای مدرن‌سازی نظام آماری» به عنوان راهبرد توسعه نظام آماری کشور مورد توجه و تأکید قرار گرفته است. از سوی دیگر، میزان مطلوبیت آمارهای تولید شده نزد کاربران به عوامل مختلفی بستگی دارد. یکی از عوامل مهم مرتبط با میزان مطلوبیت تولیدات، زمان ارائه و چگونگی انتشار و اطلاع‌رسانی آن‌ها است. به همین منظور توسعه شبکه ملی آمار و مدیریت انتشار آمارهای رسمی جهت اطلاع‌رسانی جامع و مؤثر از جمله اهداف مرکز آمار ایران است که در قانون و نیز مأموریت این مرکز تصریح شده است. فعالیت‌های انجام شده در این خصوص عبارتند از:

توسعه و نگهداشت سیستم مدیریت امنیت اطلاعات^۱

نظام مدیریت امنیت اطلاعات در مرکز آمار ایران با هدف صیانت از دارایی‌های سازمان شامل داده‌ها، نرم‌افزارها و سخت‌افزارها در مقابل هرگونه تهدید اعم از دسترسی غیرمجاز به اطلاعات، خطرات ناشی از محیط، خطرات ایجاد شده از سوی کاربران و ... است. سه عنصر اساسی مدیریت امنیت اطلاعات عبارتند از:

- محرمانگی اطلاعات: اطمینان از اینکه فقط افراد مجاز به اطلاعات دسترسی دارند؛
  - یکپارچگی اطلاعات: اطمینان از صحت اطلاعات، جلوگیری از اعمال تغییرات روی داده‌ها و
  - در دسترس بودن: اطمینان از اینکه کاربران مجاز در زمان‌های مورد نیاز به اطلاعات دسترسی دارند.
- استقرار نظام مدیریت امنیت اطلاعات بر اساس استاندارد ایزو ۲۷۰۰۱، از سال ۱۳۹۰ آغاز شد و در ادامه فعالیت‌های سال‌های گذشته، اقدامات زیر در سال ۱۴۰۰ انجام پذیرفت:
- هماهنگی، برنامه‌ریزی و انجام ممیزی داخلی و تهیه گزارش یافته‌های ممیزی داخلی به تفکیک ذی‌نفعان جهت انجام اقدامات اصلاحی؛
  - تهیه و جمع‌آوری شاخص‌های اثربخشی سال ۱۴۰۱ سیستم مدیریت امنیت اطلاعات؛
  - به‌روزرسانی و طبقه‌بندی مستندات سیستم مدیریت امنیت اطلاعات و سوابق فرم‌ها و روش‌های اجرایی؛
  - تعیین سطح بلوغ فعلی و مطلوب امنیت سازمان در برنامه امن‌سازی افتا؛
  - تعیین اهداف سیستم مدیریت امنیت اطلاعات در سال ۱۴۰۱؛
  - پیاده‌سازی نرم‌افزار نظارت بر اجرای طرح‌های آماری و پشتیبانی اجرای ۱۹ دوره نظارت در بستر سیجاد؛
  - به‌روزرسانی لیست دارایی‌های اطلاعاتی، ارزشگذاری دارایی‌ها و ارزیابی ریسک دوره‌ای نظام مدیریت امنیت اطلاعات؛
  - تغییر و بهنگام‌سازی در شاخص‌های ارزیابی امنیت اطلاعات؛
  - انجام اقدامات اصلاحی در خصوص روش‌های اجرایی؛
  - بازنگری اقدامات امن‌سازی متناسب با سطح بلوغ امنیتی بالاتر به درخواست مرکز افتا و ارسال آن مرکز و

^۱ Information Security Management System (ISMS)

- بازنگری لیست نرم افزارهای مجاز در VDI و Local به تفکیک.

ارتقاء، توسعه و نگهداری زیرساخت های نرم افزاری، ارتباطی و امنیتی

ارتقاء، توسعه و نگهداری زیرساخت های شبکه و امنیت

- مدیریت و پشتیبانی دسترسی های از راه دور کارکنان سازمان در دوران دورکاری در دوره شیوع ویروس کرونا؛
- مدیریت، توسعه و پشتیبانی زیرساخت های ارتباطی و امنیتی در مرکز آمار ایران؛
- مدیریت، پشتیبانی و نگهداری زیرساخت شبکه ملی آمار در بستر NIX؛
- مدیریت، پشتیبانی و نگهداری زیرساخت شبکه ملی آمار در بستر شبکه دولت؛
- مدیریت، توسعه و پشتیبانی سامانه مدیریت رخدادهای امنیتی¹ به منظور جمع آوری لاگ تمامی تجهیزات و سامانه های مرکز؛
- مدیریت سرویس اینترنت کاربران مرکز آمار ایران؛
- مانیتورینگ جامع سامانه های برخط با تأمین امنیت و اطمینان از دسترس پذیری بالای آن ها؛
- مدیریت، توسعه و پشتیبانی زیرساخت VDI کاربران جهت ارتباط از راه دور و دسترسی به داده؛
- مدیریت، توسعه و پشتیبانی بستر پایگاه داده SQL جهت ثبت و نگهداری داده های جمع آوری شده؛
- مدیریت، توسعه و پشتیبانی بستر پایگاه داده Oracle؛
- مدیریت، توسعه و پشتیبانی سرورها و سرویس های مرکز آمار ایران؛
- مدیریت، توسعه و پشتیبانی فضای ذخیره سازی و تهیه نسخ پشتیبان؛
- بررسی آسیب پذیری های امنیتی نسخه های اخیر DNN؛
- برقراری ارتباط با سازمان فناوری اطلاعات شهرداری تهران و استعلام از شرکت های ارائه دهنده خدمات پشتیبانی DNN به شهرداری تهران؛
- نصب و راه اندازی و بهره برداری از دستگاه ذخیره سازی مورد نیاز (unity)؛
- مدیریت و به روزرسانی آنتی ویروس مربوط به کلاینت ها و سرورها؛
- مدیریت و به روزرسانی سرورها از نظر وصله های امنیتی و
- فاز اول الکترونیکی کردن فرم "فرایند قراردادها" و ایجاد فرایند گردش کار در نرم افزار دانا (تست گردش کار).

مدیریت، توسعه و پشتیبانی بانک های اطلاعاتی؛

- مدیریت پایگاه داده های طرح های آماری، سرشماری ها و دستگاه های اجرایی؛

¹ Security information and event management(SIEM)

- پشتیبانی از کاربران آزمایشگاه داده و تغذیه داده‌های موردنظر؛
- اعطای دسترسی به کاربران مرکز و آزمایشگاه داده در سطح داده‌های طرح‌ها و سرشماری‌ها و دستگاه‌های اجرایی و
- استقرار داده‌های دستگاه‌های اجرایی روی سرورهای مرتبط و محرمانه‌سازی داده‌ها.

تدوین برنامه جامع توسعه مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و امنیت فضای مجازی با رویکرد معماری سازمانی

با گسترش روزافزون فناوری اطلاعات و پوشش ابعاد مختلف کسب و کار توسط این فناوری و نیاز به تولید سامانه‌های مختلف، بانک‌های اطلاعاتی، زیرساخت‌های سخت‌افزاری و ارتباطی و اهمیت یافتن موضوعاتی مانند: امنیت اطلاعات، لزوم تغییر شیوه مدیریت فناوری اطلاعات به شیوه‌های نوین ضروری است. بدین منظور لازم است نقشه راه ابعاد مختلف فناوری اطلاعات همراستا با کسب و کار طراحی، پیاده‌سازی و مدیریت گردد تا سازمان از پتانسیل بالای این فناوری بهره برده و در عین حال پیچیدگی‌های زیاد این فناوری به مانعی برای کسب و کار تبدیل نشود.

معماری سازمانی شیوه نوینی برای این منظور است که با کمک آن ضمن بررسی وضع موجود و مدل‌سازی وضع مطلوب، برنامه‌گذار طراحی و پیاده شده و تحت نظارت قرار می‌گیرد. در این راستا پروژه تدوین برنامه راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات مرکز آمار ایران مبتنی بر معماری سازمانی در مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و امنیت فضای مجازی تعریف شده که شامل فعالیت‌های زیر در سال ۱۴۰۰ است:

- بررسی نیازمندی‌ها در خصوص قابلیت مدیریت پروژه جهت تهیه محدوده و تدوین مشخصات این قابلیت؛
- بررسی روش مدیریت پروژه P3.express جهت بهره‌گیری در توسعه قابلیت مدیریت پروژه؛
- مرور خروجی پروژه SCM جهت بهره‌گیری در توسعه قابلیت مدیریت پروژه و
- نگهداری مستندات و اطلاع‌رسانی در خصوص سؤالات مرتبط با معماری سازمانی.

مدیریت و توسعه خدمات دولت الکترونیک در مرکز آمار ایران

در راستای اجرای آیین‌نامه توسعه خدمات الکترونیک، مصوب شورای عالی اداری و ضوابط فنی اجرایی توسعه خدمات دولت الکترونیک، مصوب شورای اجرایی فناوری اطلاعات، اقدامات زیر در سال ۱۴۰۰ توسط مرکز آمار ایران صورت گرفته است:

- توسعه و پشتیبانی سامانه اطلاع‌رسانی آماری (فروشگاه اینترنتی و تیکتینگ): پیگیری مداوم از پیمانکار جهت رفع خطاهای بخش تیکتینگ و اتصال به فروشگاه؛
- بازنگری فرایندهای خدمات مرکز آمار در حوزه ارائه خدمت به مشاوران و شرکت‌های آماری؛
- مدیریت، به‌روزرسانی و توسعه محتوایی درگاه ملی آمار؛
- ارتقای فنی درگاه ملی آمار؛
- توسعه محتوایی سامانه خدمات اطلاع‌رسانی آماری (مدیریت، به‌روزرسانی)؛
- توسعه و پشتیبانی نرم‌افزار آمار همراه و یکپارچگی اطلاعات با سامانه سری زمانی؛
- به‌روزرسانی اطلاعات و توسعه محتوایی نرم‌افزار آمار همراه؛

- مدیریت تالارهای گفتگوی طرح‌های آماری؛
- مدیریت سامانه دریافت پرسش، انتقاد، پیشنهاد و شکایت؛
- مدیریت کاربری سامانه دانا؛
- مدیریت سامانه پیامکی؛
- مدیریت سامانه ارتباط استانی؛
- به‌روزرسانی و تکمیل شناسنامه خدمات مرکز آمار ایران در سامانه مدیریت خدمات دولت؛
- استانداردسازی درگاه ملی آمار (قابلیت اجرا بر روی دستگاه‌های قابل حمل مثل موبایل و تبلت) بر اساس استانداردهای سازمان اداری و استخدامی کشور؛
- توسعه زیرساخت دولت الکترونیک از طریق اتصال به GSB و تبادل اطلاعات با سایر سازمان‌ها؛
- به‌روزرسانی اطلاعات پایگاه سری‌های زمانی؛
- به‌روزرسانی سامانه سالنامه‌های آماری؛
- پشتیبانی سامانه نوسا (کتابخانه دیجیتال)؛
- توسعه سامانه استعلام هویتی؛
- تهیه و تدوین گزارش‌ها و گردآوری مستندات در حوزه معیارها و زیرمعیارهای جایزه دولت الکترونیک؛
- تکمیل گزارش‌های مربوط به پایش سازمان فناوری اطلاعات در حوزه خدمات دولت الکترونیک؛
- راه‌اندازی زیرساخت و سرور و بستر ارتباطی PGSB؛
- ایجاد روال‌های پشتیبان‌گیری و تهیه نسخه پشتیبان از سرور PGSB و
- مدیریت و پشتیبانی بستر ارتباطی PGSB به عنوان سرویس‌دهنده و سرویس‌گیرنده.

مرکز آمار ایران